

1 augustus 2022

4^e flitspeiling *doorstroom* *migratieketen* – 1 augustus 2022

In opdracht van de NCTV

Introductie

Aanleiding

De Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid (NCTV) heeft I&O Research gevraagd om een flitspeiling uit te voeren over de houding van Nederlanders tegenover de doorstroom in de migratieketen. Deze vierde peiling liep van vrijdag 29 juli tot en met maandag 1 augustus 9:00 uur. De eerste drie peilingen over de migratieketen vonden plaats op 21-22 juni, 1-4 juli en 15 – 18 juli 2022.

Uitvoering onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd onder 1.065 Nederlanders van 18 jaar en ouder, die lid zijn van het I&O Research Panel. Er zijn 3.000 personen benaderd voor dit onderzoek. De respons op dit onderzoek bedraagt 36 procent. Dit is ruim voldoende om op basis van de resultaten betrouwbare uitspraken te kunnen doen.

Op de data is een weging (op randtotalen) toegepast op de achtergrondkenmerken: leeftijd, geslacht, opleiding, migratieachtergrond, stemgedrag bij de Tweede Kamer verkiezingen in maart 2021 en regio (op basis van de NIELSEN 4 indeling van het CBS). De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee komen de verhoudingen in de steekproef op deze achtergrondkenmerken overeen met de werkelijke verhoudingen onder de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder.

- In sommige gevallen tellen percentages niet op tot het totaal of tot meer dan 100 procent. Dit komt door afrondingsverschillen.
- In de rode kaders staan significante verschillen genoemd tussen de verschillende gebieden van Nederland: de drie grote steden (Amsterdam, Rotterdam en Den Haag), het westen exclusief de drie grote steden (Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht), het noorden (Groningen, Friesland en Drenthe), het oosten (Overijssel, Gelderland en Flevoland) en het zuiden (Zeeland, Noord-Brabant en Limburg).

Twee derde vindt tijdelijke opvang asielzoekers in noodopvang (nog steeds) acceptabel

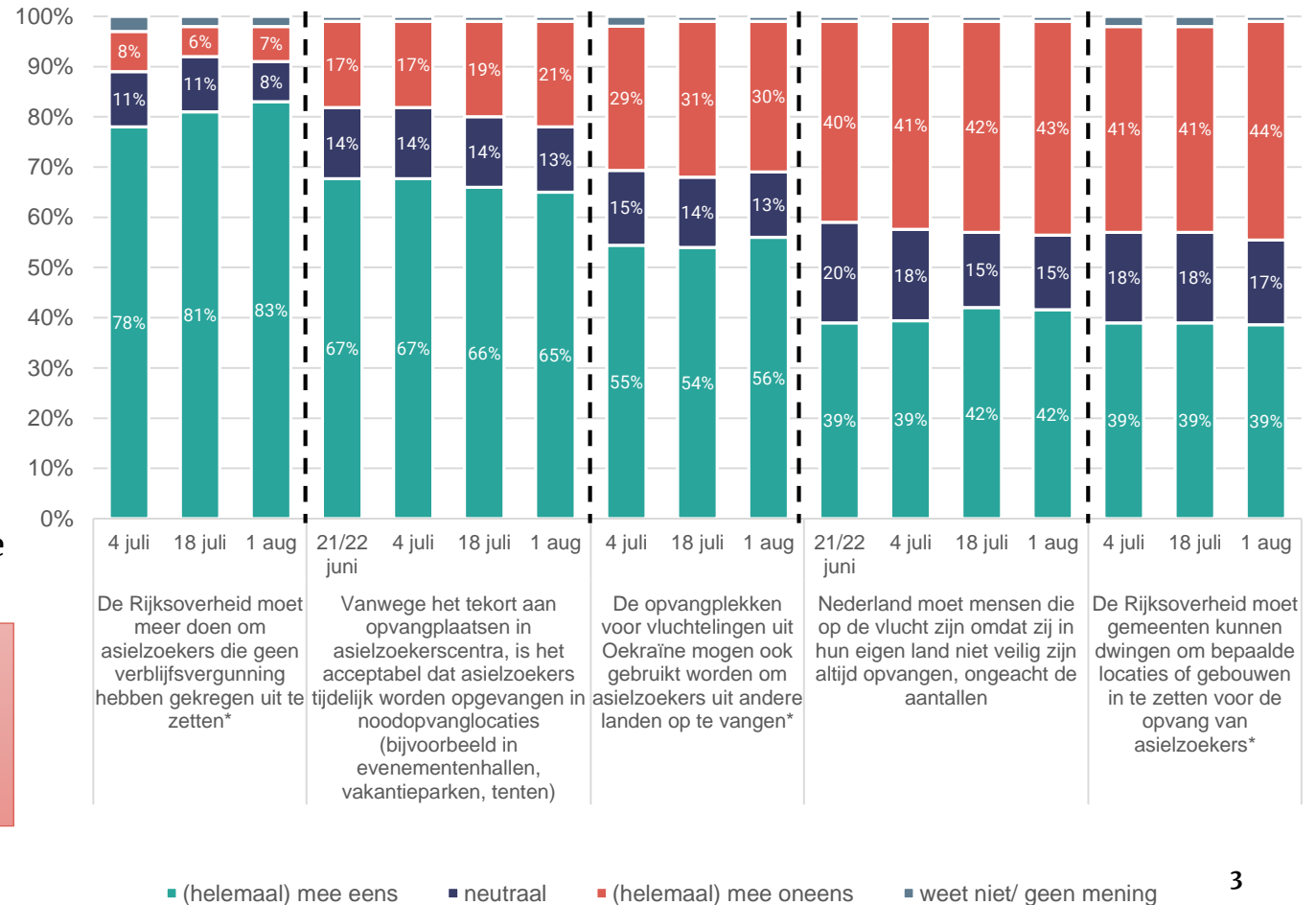
Acht op de tien inwoners vinden dat de Rijksoverheid meer moet doen om asielzoekers die geen verblijfsvergunning hebben, uit te zetten. Dit is licht significant gestegen ten opzichte van de eerste meting (5 procentpunt).

Volgens twee derde van de Nederlanders is het acceptabel dat asielzoekers tijdelijk worden opgevangen in noodopvanglocaties, vanwege het tekort aan opvangplaatsen. De opvangplekken voor vluchtelingen uit Oekraïne mogen volgens 56 procent worden ingezet voor asielzoekers uit andere landen. De houding van Nederlanders t.a.v. beide stellingen is gelijk gebleven aan de eerdere metingen.

Vier op de tien vinden dat Nederland alle mensen die op de vlucht op moet vangen, ongeacht de aantallen. Een even groot deel is het hier (helemaal) mee oneens. Dit is ongewijzigd ten opzichte van de eerdere metingen.

Een derde van de inwoners van Oost Nederland vindt niet dat de plekken van vluchtelingen uit Oekraïne gebruikt mogen worden voor andere asielzoekers, significant hoger dan het aandeel in de drie grote steden (19%). 84 procent van de inwoners van het westen en 85 procent van de inwoners van het oosten vinden dat de Rijksoverheid meer moet doen om mensen zonder een verblijfsvergunning uit te zetten, significant hoger dan het aandeel in de drie grote steden (71%).

Figuur 1. Een asielzoeker is een persoon die in een ander land bescherming aanvraagt omdat diegene in zijn of haar land van herkomst niet veilig is. In hoeverre bent u het eens of oneens met de onderstaande stellingen? Basis: Alle Nederlanders, n= 1.065

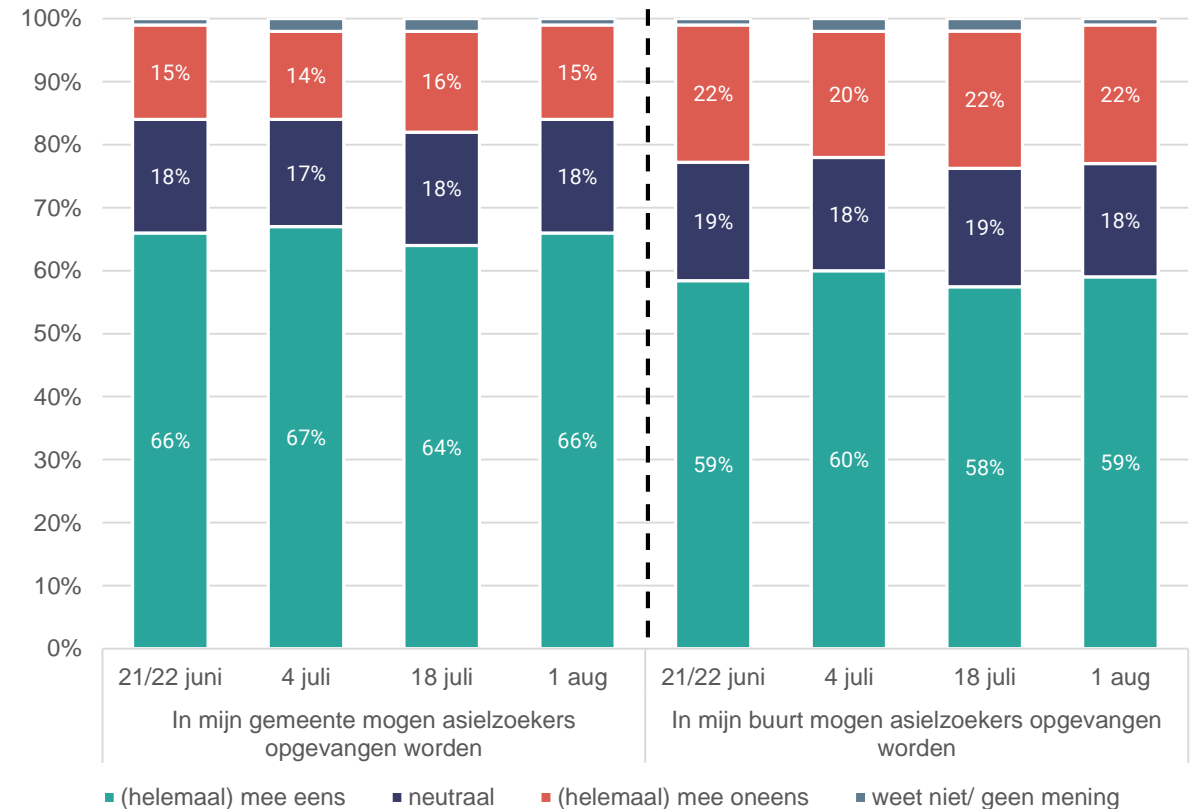
*deze stellingen zijn voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 4 juli

Nog steeds vinden zes op de tien het prima als asielzoekers in de buurt worden opgevangen

In deze vierde peiling vroegen we opnieuw aan Nederlanders of asielzoekers in hun gemeente of buurt opgevangen mogen worden. Wederom geeft twee derde aan dat asielzoeker in hun gemeente opgevangen mogen worden. Zes op de tien vinden het prima wanneer asielzoekers in hun buurt worden opgevangen. Dit is gelijk aan de voorgaande metingen.

Figuur 2. Een asielzoeker is een persoon die in een ander land bescherming aanvraagt omdat diegene in zijn of haar land van herkomst niet veilig is. In hoeverre bent u het eens of oneens met de onderstaande stellingen? Basis: Alle Nederlanders, n= 1.065

Nog steeds willen zes op de tien Nederlanders meer aanmeld- en asielzoekerscentra

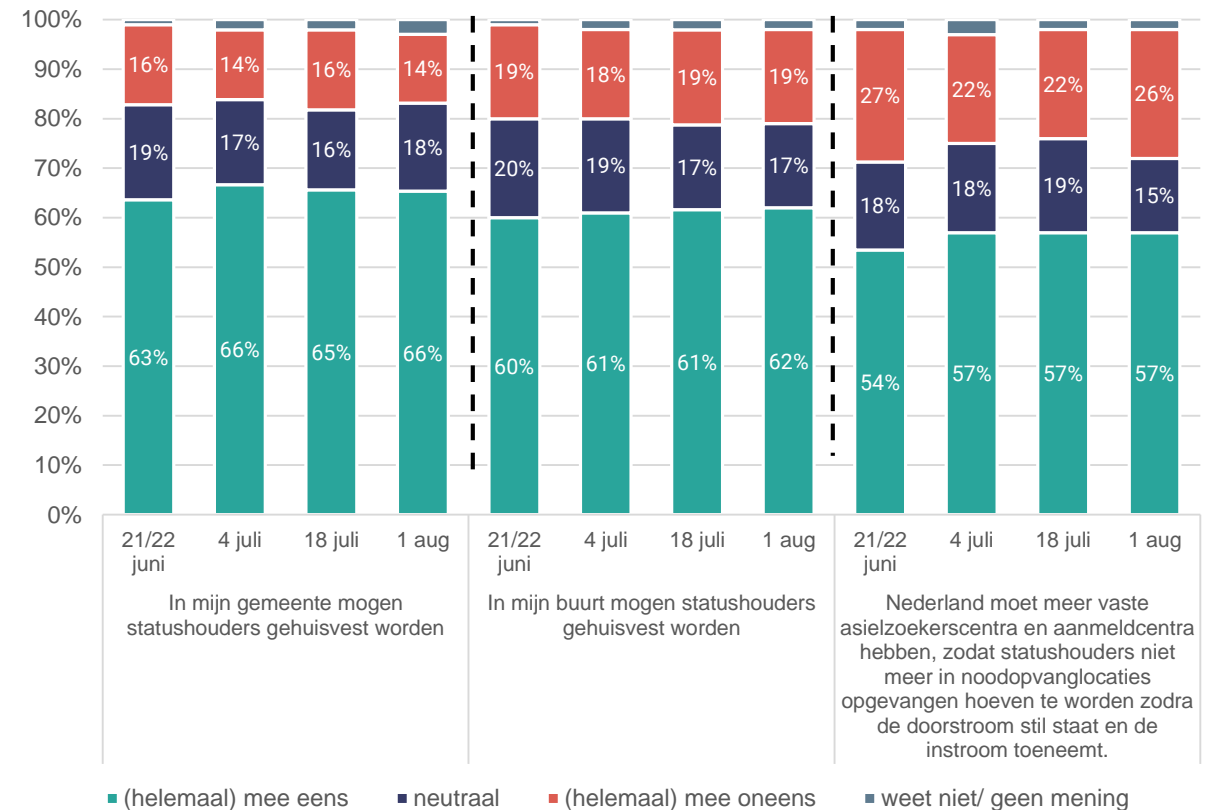
Twee derde van de Nederlanders vindt dat statushouders in hun gemeente gehuisvest mogen worden. Zes op de tien vinden dat statushouders ook in hun buurt gehuisvest mogen worden. Deze uitkomsten komen overeen met de houding die Nederlanders hebben t.a.v. opvang van asielzoekers (sheet 4). Ook verschillen deze uitkomsten niet ten opzichte van de eerdere metingen.

Daarnaast vinden bijna zes op de tien inwoners dat Nederland meer vaste asielzoekers- en aanmeldcentra moet hebben (zodat asielzoekers niet meer in noodopvanglocaties opgevangen hoeven te worden). Dit is voor de derde meting op rij stabiel gebleven.

Wel is er een lichte significante stijging te zien in het aandeel mensen dat het met deze stelling (helemaal) oneens is: van 22 procent naar 26 procent.

Figuur 3. Statushouder zijn asielzoekers die een verblijfsvergunning hebben gekregen, omdat is vastgesteld dat ze niet naar hun thuisland kunnen terugkeren omdat ze daar niet veilig zijn. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen:

Basis: Alle Nederlanders, n= 1.065

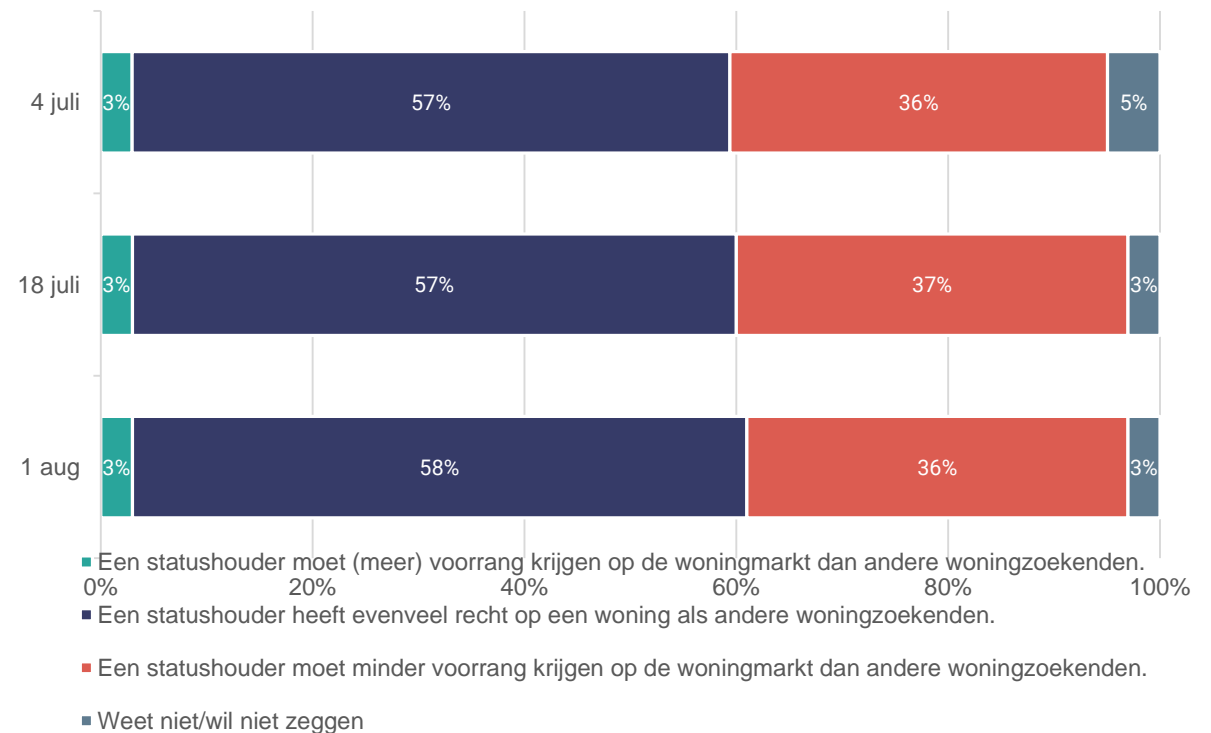

Statushouders evenveel recht op een woning als andere woningzoekenden volgens zes op de tien Nederlanders

Wanneer statushouders snel een woning krijgen, kunnen ze eerder een toekomst opbouwen en sneller meedoen aan de Nederlandse samenleving. Nederlanders kregen na deze toelichting de volgende vraag voorgelegd: *Welke stelling geeft uw gevoel het beste weer over de huisvesting van statushouders in Nederland?*

Deze vraag is in de meting van 4 juli voor het eerst voorgelegd. Zes op de tien inwoners vinden dat een statushouder evenveel recht heeft op een woning als andere woningzoekenden. Een derde vindt dat statushouders minder voorrang moeten krijgen op de woningmarkt. Een beperkt deel (3%) vindt juist het tegenovergestelde: statushouders moeten (meer) voorrang krijgen. Dit sluit aan bij het beeld van de voorgaande metingen.

Figuur 4. Welke stelling geeft uw gevoel het beste weer over de huisvesting van statushouders in Nederland? *Basis: Alle Nederlanders; n= 1.065

*deze stelling is voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 4 juli

Flexwoningen of tussenvoorzieningen mogen nog steeds volgens twee derde in hun gemeente gebouwd worden

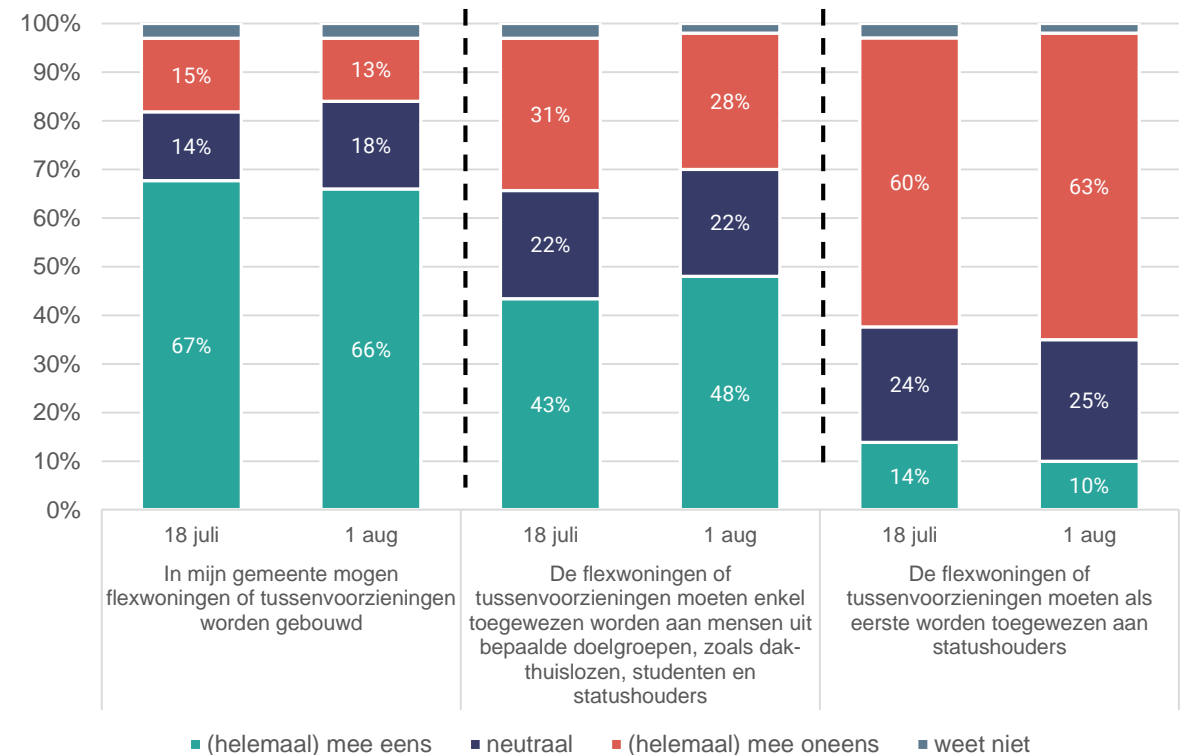
Om verschillende groepen te voorzien van huisvesting, zouden er flexwoningen of tussenvoorzieningen gerealiseerd kunnen worden. Een flexwoning is een kleine woning voor een periode van 10-15 jaar. In een tussenvoorziening wonen meerdere mensen 1 à 2 jaar gezamenlijk in een gebouw. Dit kan nieuwbouw zijn of een leegstaand gebouw dat een andere functie had (zoals een kantoorpand of school).

Twee derde vindt dat deze woningen in hun gemeente gebouwd mogen worden. De helft van de Nederlanders is het (helemaal) eens met de stelling dat deze woningen enkel gebruikt gaan worden voor mensen uit bepaalde doelgroepen, zoals dak- thuislozen, studenten of statushouders. Ten opzichte van 18 juli is dit aandeel significant gestegen. Andersom is een kleinere groep het ten opzichte van de vorige meting (helemaal) oneens (28%) met de stelling, een lichte significante daling van vier procentpunt.

Met de stelling dat deze woningen als eerste moeten worden toegewezen aan statushouders, is de meerderheid van de Nederlanders (helemaal) oneens (60%). Een op de tien is het hier (helemaal) mee eens. Dit is een kleine significante afname ten opzichte van 18 juli toen een op de zeven het (helemaal) eens was (14%).

Figuur 5. Voor het oplossen van het woningtekort kan een gemeente flexwoningen of tussenvoorzieningen realiseren. Hier kunnen verschillende doelgroepen zoals dak- en thuislozen, statushouders en studenten een tijdelijke woonplek krijgen voordat ze kunnen doorstromen naar een reguliere woning. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?*

Basis: Alle Nederlanders; n = 1.065

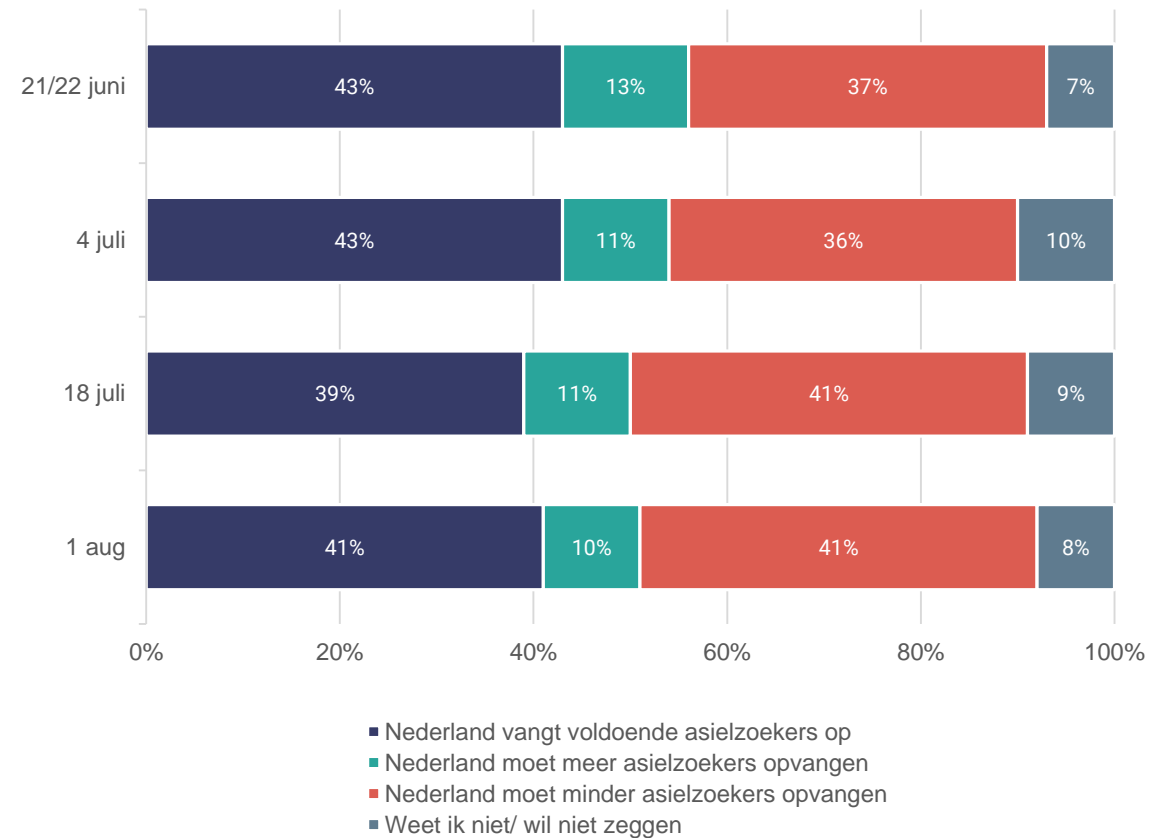
**deze stellingen zijn voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 18 juli

Aandeel inwoners dat vindt dat Nederland minder asielzoekers op moet vangen gelijk gebleven (41 procent)

Ten opzichte van de meting van 18 juli is het aandeel inwoners dat vindt dat Nederland minder asielzoekers op moet vangen gelijk gebleven (41%). Een even grote groep vindt dat Nederland voldoende asielzoekers opvangt.

Figuur 6. Welke stelling geeft uw gevoel het beste weer over de opvang van het aantal asielzoekers in Nederland? Basis: Alle Nederlanders; n= 1.065

Stijging in aandeel dat vindt dat Nederland meer moet investeren in nieuwe aanmeldcentra

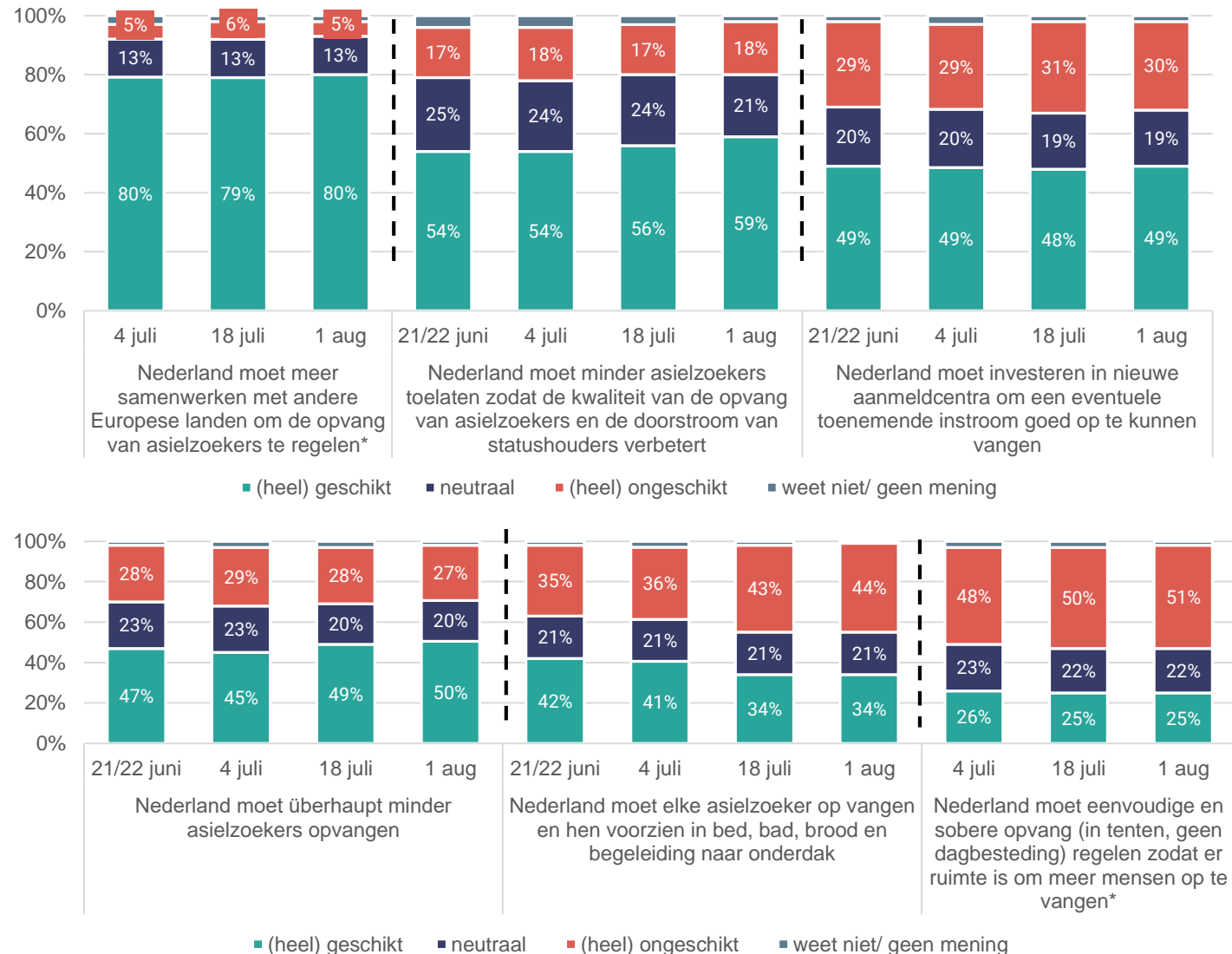
Er zijn verschillende manieren hoe de overheid om kan gaan met de opvang van asielzoekers. Aan Nederlanders vroegen wij voor van elke de genoemde maatregelen of zij deze geschikt of ongeschikt vinden.

Net als tijdens de twee voorgaande metingen vinden acht op de tien inwoners dat Nederland meer moet samenwerken met andere Europese landen. Daarnaast vinden zes op de tien het (heel) geschikt als Nederland minder asielzoekers toelaat, zodat de kwaliteit van de opvang van asielzoekers en de doorstroom van statushouders verbetert. Ongeveer de helft van de inwoners vindt dat Nederland moet investeren in nieuwe aanmeldcentra om een eventuele toename goed op te kunnen vangen.

Ook vindt de helft van de inwoners dat Nederland überhaupt minder asielzoekers op moet vangen. Dit is gelijk aan de meting van 18 juli. Het aandeel inwoners dat vindt dat Nederland elke asielzoeker op moet vangen en hen moet voorzien in bed, bad, brood en begeleiding naar onderdak is ook stabiel gebleven tussen de meting van 18 juli (34%) en 1 augustus (34%). Sobere en eenvoudige opvang regelen, zodat Nederland meer mensen op kan vangen, is nog steeds volgens de helft niet geschikt als maatregel.

Een derde van de inwoners uit het oosten en uit het zuiden vinden het investeren in nieuwe aanmeldcentra een (hele) ongeschikte maatregel om het migratieprobleem op te lossen. Dit is significant hoger dan het aandeel in de drie grote steden (17%). Vier op de tien inwoners van de drie grote steden vinden het (heel) ongeschikt als Nederland überhaupt minder asielzoekers op gaat vangen, wat significant hoger ligt dan het aandeel elders in het westen (28%), het oosten (23%) en het zuiden (24%).

Figuur 7. Er zijn verschillende manieren hoe de overheid om kan gaan met de opvang van asielzoekers. Kunt u bij de volgende stellingen aangeven hoe geschikt of ongeschikt u dit vindt? Basis: Alle Nederlanders, n= 1.065 *deze stellingen zijn voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 4 juli

Zijn er volgens Nederlanders nog andere manieren hoe de opvang en doorstroom van asielzoekers geregeld kan worden?

Nederlanders konden zelf door middel van een open vraag aangeven of zij nog andere manieren zien hoe de opvang en doorstroom van asielzoekers geregeld kan worden. Hieronder staat een uitsnede van reacties weergegeven die - in verschillende bewoordingen - vaker worden genoemd.

“Asielzoekers opvangen in sobere maar goede opvangplekken. Voorzien in een dak, voedsel, medische hulp waar nodig, eventueel scholing. En zodra de reden van het ontvluchten van land van herkomst is opgelost, terug sturen.”

“Meer illegalen sneller uitzetten.”

“De staat moet beter communiceren met COA en dat houdt in, zenden maar zeker ook ontvangen.”

“Flexibele tiny huizen voor alle doelgroepen om de woningkrachte op te vangen en te voorkomen dat er onrust komt en negatief gedrag naar de asielzoeker. meer de lucht in bouwen. en een realistische kijk want we komen in alle sectoren mensen tekort dus ook dit probleem is niet zo snel opgelost.”

“Ga het op Europees niveau regelen. Nu zijn de verschillen tussen de Europese landen te groot. Dat zorgt voor ‘asiel shoppen’ onder vluchtelingen. En dat zorgt weer voor vervelende ‘bijwerkingen’. We moeten het als NL niet alleen willen organiseren. Dit moet de kracht van samenwerking binnen de EU zijn.”

“Niet gedogen of in bed en brood voorzien voor niet statushouders, uitzetten naar geboorteland en als dat niet meewerkt zoals Marokko deal sluiten met ander Afrikaans land. Weigeraars in aparte cellencomplexen met minder voorzieningen.”

“Meer spreiding over het land, zodat er niet bij 1 AZC problemen ontstaan zoals nu het geval is.”

“Snellere uitzetting voor afgewezenen zodat meer ruimte komt voor andere asielzoeker.”

“Zorgen dat er ALTIJD voldoende opgeleide mensen om de aanvragen te beoordelen.”

I&O Research

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl